

NAČRT ZA KONJSKO VSTAJO

Konji v konjušnici so bili ravno pri popoldanskem počitku. To je bil zdaaj njihov najljubši del dneva, v vojni vihri ga niso poznali. Od jutra do večera je bila ena sama zmeda, divjanje, pokanje. Tudi ponoči so se jim prikazovale grozote z bojišč. Niti sanjalo se jim ni, zakaj so morali početi vse to, vendar so slepo zaupali svojim gospodarjem. Saj je človek modrejši od živali, ali ne?

Ta božji mir skali - kdo drug kot Vojko -, ki razgret od obhoda po mestu oznani:

"Pr'jatlji na noge, ne poležujte več, domovina nas kliče, bo Maribor preč."

"Dobro, no, Vojc, saj vemo, da rad pesniš in dramatiziraš, ampak a si prepričan, da tudi tokrat ne pretiravaš?" zazeha Srečko.

"Saj zdaaj je vendar vse v redu. Ti si nam rekel, da je Rudolf nemškim Avstrijcem povedal, da je Maribor slovenski in naj dajo lepo mir. Tudi ti nam ga daj."

"Pa še general je, kot praviš, Maister postal, tako da morajo zdaaj vsi poslušati njegova povelja," dostavi Belko.

"To drži,
a ravno sem od Maistra slišal,
da se nekaj strasnega godi.

Da nevarnost Mariboru spet preti."

"Od koga pa? In zakaj? A je resno?" se Vojkovi tovariši drug za drugim oglašajo z vseh koncev konjušnice. "Lahko kako pomagamo?"

Vojko prevzame vlogo poveljnika.

"Jasno, prisegli smo, da bomo pomagali. Imam načrt, takole bomo ga speljali.

Prek Drave na štiri konce se bomo razkropili in od drugih konjev še pomoč dobili.

Upajmo, da strategijo bodo razumeli in jo taktično povzeli.

Delovnim kljusetom in žrebcom z dirkalnim stanom možgani migajo drugače kot nam, vojnim veteranom."

"Vojc, ti si pa od sile," reče Rjavko. "Bliznje lahko dokličemo z glasnim rezgetanjem s Kalvarije in Piramide, potem pa se bodo počeželanli sami obveščali naprej."

Vojko občudujoče gleda tovariše. Kilo se mu stori, še malo pomolči, potem pa zarepa.

"Ker v ranem jutru hitro vse se bo zgodilo, se zmenimo še za vodilo:

vsakič, ko v zvoniku slišimo četrto odbiti, začnemo vsak na svojem koncu tolč' s kopiti.

Med vojaki sprožimo neznosen hrup, da bo ves Schutzwehr jo pobrisal vkup.

Še to: bodite kar se da nevidni, saj mi smo gospodarjem zvesti sluge, naj mislijo, da njihove so vse zasluge."

"Od koga pa? In zakaj? A je resno?" se Vojkovi tovariši drug za drugim oglašajo z vseh koncev konjušnice. "Lahko kako pomagamo?"

Vojko prevzame vlogo poveljnika.

"Jasno, prisegli smo, da bomo pomagali. Imam načrt, takole bomo ga speljali.

Prek Drave na štiri konce se bomo razkropili in od drugih konjev še pomoč dobili. Upajmo, da strateški jo bodo razumeli in jo taktično povzeli.

Delovnim kljusetom in žrebcom z dirkalnim stanom možgani migajo drugače kot nam, vojnim veteranom."

"Vojc, ti si pa od sile," reče Rjavko. "Blizu je lahko dokličemo z glasnim rezgetanjem s Kalvarije in Piramide, potem pa se bodo podeželani sami obveščali naprej."

Vojko občudujoče gleda tovariše. Mlilo se mu stori, še malo pomolči, potem pa zarepa.

"Ker v ranem jutru hitro vse se bo zgodilo, se zmenimo še za vodilo:

vsakič, ko v zvoniku slišimo četrt odbiti, začnemo vsak na svojem koncu tolč' s kopiti.

Med vojaki sprožimo neznosen hrup, da bo ves Schutzwehr jo pobrisal vkup.

Še to: bodite kar se da nevidni, saj mi smo gospodarjem zvesti sluge, naj mislijo, da njihove so vse zasluge."

NAPAD NA SCHUTZWEHR

Nemške varnostne straže so z veseljem sprejele na novo dodeljena stražna mesta in se posmehovale generalu, ki mu očitno manjka vojakov.

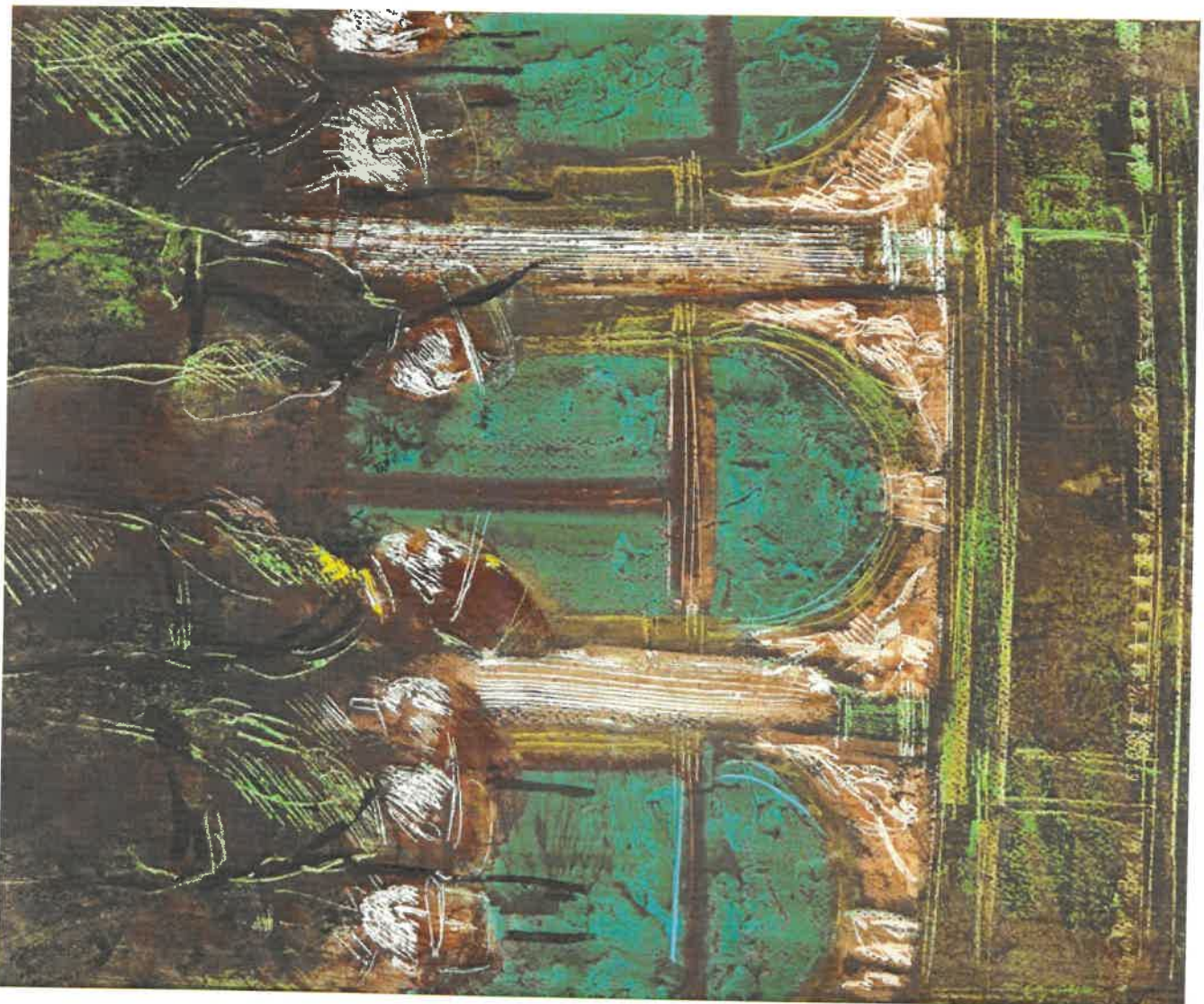
V mrzlem novembrskem jutru, ob štirih zjutraj, še v trdi temi, general Malster v spremstvu nekaj svojih častnikov pride na glavno pošto v Mariboru. Njegovi vojaki so že razorožili Schutzwehr pri vходу in zasedli zgradbo.

"Dobro je, da sem vendarle obdržal nekaj najpomembnejših slovenskih straž,"

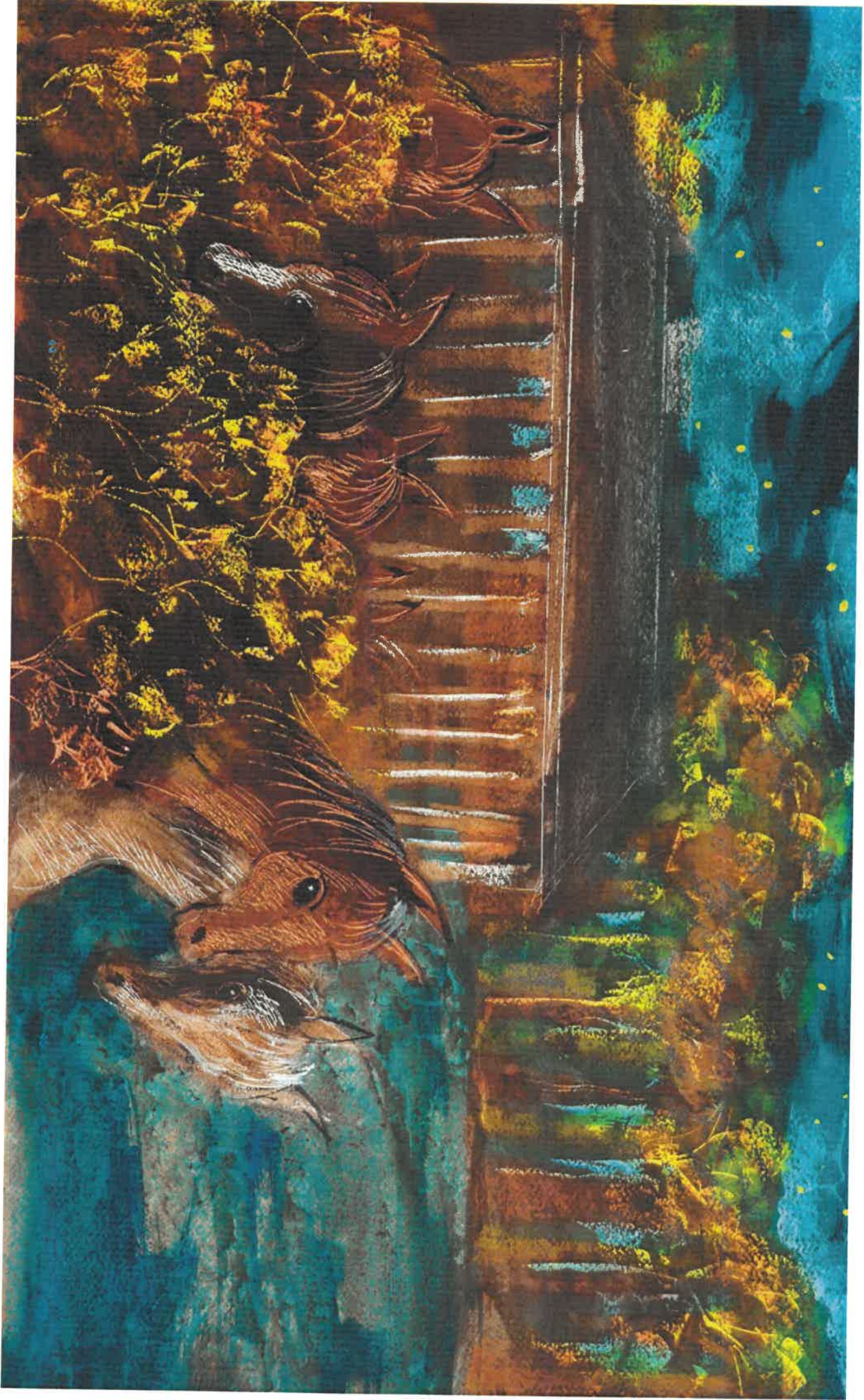
razmišlja general. Glasno pa reče:

"Zdaj, gospodje, bo treba samo počakati v telefonski centrali."

23. NOVEMBER

Ura je kazala 4 in 17 minut, ko zazvonil telefon. Drilin, drilin. "General, tukaj stotnik Dolar. Dravska vojašnica, glavni štab Schutzwehra, je padla. Žrtev ni, en častnik ranjen." Drilin, drilin. "General, tukaj poročnik Bukovec in četovodja Frelin. Zastrajila sva pisarno vodstva vojaških transportov." Drilin, drilin. "General, tukaj konjeniški narednik Senčar. Prevezeli smo železni most pri cerkvi sv. Jožefa. Nemška varnostna straža se je vdala brez boja." Kdor bi se v tej jutranji uri znašel na mariborskih ulicah, bi slišal kakšen strel, udarec, vzdih, vpitje, videl bi sence in silhujete, ki se plazijo, tekaajo, ruvaajo, skačejo iz zavetja v zavetje ...

Iz megle v soju plinskih svetilk pa vstajajo nenavadne, pošastne oblike. V Westnem parku pri Treh ribnikih je videti kot da izza dreves mahajo repi in iz gostega grmovja štrlijo špičasta ušesa. Po vsem mestu se vsake toliko zasliši grmenje in strašno bobnenje, kot bi se bližal sodni dan.

Generalu Maistru ni nič več jasno. Štiri tisoč vojakov in dvesto častnikov, vojska, ki jo je nabral z mobilizacijskim razglasom, vendarle ne more povzročati takšnega hrupa. Ali je mogoče, da se jim je od vsega hudega zmešalo? Da imajo prisluhne, privide? Pa saj sploh niso uporabili pripravljenih topov!

Drilin, drilin. "General, tukaj stotnik Dolar. Zasedli smo državni most in Glavni trg."

Ura je kazala 4 in 47 minut.

"Gospodje, končano je," reče Maister navzočim častnikom in pogleda na uro. "Akcijska je trajala 47 minut. Fridge, gremo pred magistrat!"

Katarina Mahnič in Alenka Juvan
Rudolf in Vajko ali Kako je Maister v 47 minutah
ubranil slovenski Maribor

@ Za besedilo Katarina Mahnič in Alenka Juvan
@ za ilustracije Eji Štih
@ za to izdajo Založba Pivec

Ilustracije
Eji Štih

Levskovni pregled
Maja Dermelj

Uredila
Milena Pivec

Oblikovanje
Saso Urkalo

Izvedena realizacija in priprava za tisk
Carneta d.o.o.

Založila
Založba Pivec

Zarje
Zala Stanonik

Tisk
Dravski tisk

Prvi tatis, 2024

700 izvodov

Izločilo a subvencije:

MESTNA OBČINA MARIBOR

CIP - katastrski zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

821163-6--93-3

MAHNIČ, Katarina
Rudolf in Vajko ali Kako je Maister v 47 minutah
ubranil slovenski Maribor / Katarina Mahnič in Alenka
Juvan - ilustracije Eji Štih - Ljubljana - Maribor : Založba
Pivec, 2024

ISBN 978-961-7204-45-2
CBISS-SI-ID 193660931

Brez pristnega dovoljenja avtorjev in založnika je reprodukcija, distribuiranje, delanje v najem, javna priročitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali skeniranjem v elektronski obliki, po veljavnem Zakonu o avtorski in sorodni pravih prepovedano.